

E l ő t e r j e s z t é s

a képviselő-testület 2015. február 12.-i ülésére

Tárgy: A szociális ellátásokról szóló rendelet felülvizsgálata.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény jelentősen módosította a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt. A legfőbb változások 2015. március 1. napjával lépnek hatályba.

Az állam által biztosított támogatási formákon túl az emberek szociális támogatással való ellátása a jövőben túlnyomó részben az önkormányzatok feladata lesz. A törvénymódosítás célja a rászorulókat támogató rendszerének megújítása volt. A módosításoknak köszönhetően az új szociális támogatási rendszer várhatóan igazságosabb és átláthatóbb lesz. A helyi önkormányzatok szerepe elsősorban abban az indoklásban fejeződik ki, hogy a helyi közösségek rendelkeznek leginkább azzal a tudással, amely alapján eldönthetik: ki jogosult támogatásra, ki nem.

A törvény értelmében az önkormányzatok szabadon dönthetnek a támogatások nagyságáról és formájáról.

A változások főbb pontjai:

1. A szociális törvény a jövőben csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza majd, mely ellátások járási hatáskörbe fognak tartozni. Ide soroljuk az időskorúak járadékát, a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, az ápolási díjat, és a közgyógyellátást.
2. A módosítást megelőzően meglévő ellátások közül a rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnik, így az aktív korúak ellátására vonatkozó szabályozás egységessé válik. A szociális törvény szerint rendszeres szociális segélyezettek közül azok, akik helyi rendelet alapján voltak jogosultak az ellátásra vagy a nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltők, február 28-ig nyilatkozhatnak arról, hogy vállalják-e a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számára előírt együttműködést. Amennyiben vállalják, ők 2015. március 1. napjától foglalkoztatást helyettesítő támogatásra lesznek jogosultak. Az egészségkárosodott személyek, akik eddig rendszeres szociális segélyben részesültek, amennyiben érvényes szakértői véleményük van az egészségkárosodás mértékére vonatkozólag, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban fognak részesülni március 1. napjától, de ez a hatáskör a járási hivatalhoz kerül át.

3. A kötelező segélyek közül kikerül a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás. A módosítás hatálybalépésekor már megállapított ellátásokat a módosítás hatálybalépése előtti szabályok szerint kell nyújtani, de 2015. január 1-jét követően már csak 2015. február 28-áig állapítható meg lakásfenntartási támogatás (2015. évben kifutó ellátás).
4. Óvodáztatási támogatás megállapítása iránti kérelem 2015. június 4-ét követően nem nyújtható be.

A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és jogosultsági feltételekről az önkormányzatok szabadon dönthetnek. A szociális törvény az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt.

A szociális rendeletben eseti és rendszeres települési támogatások szabályozására kerül sor.

A) Eseti települési támogatások:

- a) Települési létfenntartási támogatás: a korábbi rendeletben az önkormányzati segély létfenntartást veszélyeztető eseteire vonatkozott.
- b) Települési gyógyszer-támogatás: gyógyszerkiadásokhoz kapcsolódó – a korábbi szociális rendeletben is jelen lévő – támogatás.
- c) Települési temetési támogatás: az eltemetettő temetési költségeire tekintettel nyújtott – korábban is meglévő – támogatás.
- d) Települési támogatás elemi kár elhárításához: A módosított szociális törvény kimondja, hogy rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket kell részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorúlnak. Ilyen kiadás az elemi kár elhárításához kapcsolódó kiadás.
- e) Települési gyermeknevelési támogatás: A törvény kihangsúlyozza, hogy többletkiadásnak tekintendők a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások.
- f) Hátrányos helyzetű gyermek települési támogatása: A hátrányos helyzet szintén olyan kategória a szociális törvény szerint, amelyből adódó kiadásokat támogatni szükséges az önkormányzatnak.

B) Rendszeres települési támogatások:

- a) Települési gyógyszer-támogatás: Az igazolt gyógyszerkiadások alapján havonta nyújtott támogatás, a méltányos közgyógyellátás helyébe lépő támogatási forma.
- b) Települési lakhatási támogatás: A 2015. március 1. napjától megszűnő normatív lakásfenntartási támogatás ellentételezése. Az előzetes hatásvizsgálat során levezetésre kerül az önkormányzatot terhelő összege.

- c) Települési ápolási támogatás: A korábban hatályos szociális rendelet szabályozta a méltányos ápolási díj igénybevételének eseteit. Az új szociális rendelet kidolgozását megelőző hatásvizsgálat során ismételten felmerült ezen ellátási forma szükségessége.

A Pénzügyi és Szociális Bizottság 2015. január 29.-én megtárgyalta a szociális ellátásokról szóló rendelet-tervezetet. A képviselő-testület elé, a bizottság javaslatait figyelembe vevő önkormányzati rendelet került beterjesztésre.

Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, mint a fenti jogszabály előkészítője az alábbi ***előzetes hatásvizsgálatot*** végeztem el a szabályozás várható következményeiről, melyről most tájékoztatom a T. képviselő-testületet.

A tervezett jogszabály hatásai:

- a) Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:

- társadalmi, gazdasági hatása: A szociális háló megteremtésével biztosítja a társadalmi rétegek közötti különbségek csökkentését, az egyes rétegek további lecsúszásának megakadályozását. A megszűnő ellátások helyébe lépő, települési támogatás keretében biztosított ellátások garantálják háztartásoknak juttatott rendszeres támogatásokat.

- költségvetési hatása: Az önkormányzat 2015. évben szociális feladatainak ellátására **26.901.000 Ft** összegű támogatásban részesül. Mivel a költségvetés feladatfinanszírozáson alapuló rendszer, ezért szükséges ezen bevételhez kapcsolódó kiadások tervezése.

1. Normatív lakásfenntartási támogatás önrésze: A 2015. évben kifutó lakásfenntartási támogatások önkormányzatot terhelő része (90 %-os támogatás). A települési lakhatási támogatásnál levezetett számítások alapján: 728.230 Ft → **900.000 Ft**

2. A 2015. február 28. napjáig folyósított rendszeres szociális segély és foglalkoztatást helyettesítő támogatás önkormányzatot terhelő része (90 %-os és 80 %-os támogatás): 1.830.000 Ft → **2.000.000 Ft**

3. Települési létfenntartási támogatás: Általános, létfenntartásról más módon gondoskodni nem tudó személyek eseti támogatása (a korábbi évekhez hasonlóan): **800.000 Ft**

4. Települési gyógyszer-támogatás: **660.000 Ft**

- Eseti jellegű: 300.000 Ft
- Rendszeres jellegű: 10 fő x 9 hó x 4.000 Ft = 360.000 Ft

5. Települési temetési támogatás: Segesden 2014-ben 9 fő részesült temetési segélyben.

10 fő x 16.000 Ft = **160.000 Ft**

6. Települési támogatás elemi kár elhárításához: A rendeletben meghatározott feltételek mellett nyújtott eseti támogatás. **1.000.000 Ft**

7. Települési gyermeknevelési támogatás (**500.000 Ft**):

- a) Gyermek iskoláztatásához.
- b) Válsághelyzetben lévő várandós anya által, a gyermek megtartásához.
- c) Gyermek fogadásának előkészítéséhez.
- d) Nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez.

8. Hátrányos helyzetű gyermek települési támogatása: 185 fő x 5.000 Ft = **925.000 Ft**

9. Települési lakhatási támogatás

A Szt. 134/C. § (1) bekezdése szerint a 2015. január 1-jén lakásfenntartási támogatás megállapítása iránt folyamatban lévő, valamint a 2014. december 31-ét követően lakásfenntartási támogatás megállapítása iránt benyújtott kérelem alapján indult ügyekben a lakásfenntartási támogatást legfeljebb a 2015. február 28-áig terjedő időtartamra kell megállapítani.

Havonta kb. 199 háztartás részesült lakásfenntartási támogatásban. A jogszabálynak megfelelően a 2014. december 31. napját megelőzően benyújtott hosszabbítások egy évre kerültek megállapításra, tehát a 2015. március 1. és 2015. december 31. közötti időszakban 158 háztartás jogosult normatív lakásfenntartási támogatásra (ebből 03.31.-el 12 db, 04.30.-al 12 db, 05.31.-el 11 db, 06.30.-al 15 db, 07.31.-el 13 db, 08.31.-el 27 db, 09.30.-al 26 db, 10.31.-el 19 db, 11.30.-al 20 db és 12.31.-el 3 db normatív támogatás szűnik meg). Ezek esetében az önkormányzatot csak a 10 %-os önrész terheli.

A **2014. december havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. január hónapban történik: 199 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 984.800 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önrész (10 %): 98.480 Ft

A **2015. január havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. február hónapban történik: (kb.) 200 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 989.200 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önrész (10 %): 98.920 Ft

A **2015. február havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. március hónapban történik: (kb.) 205 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 1.017.600 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önrész (10 %): 101.760 Ft

A **2015. március havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. április hónapban történik: (kb.) 158 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 760.500 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önrész (10 %): 76.050 Ft

2015. március 1. napjától van lehetőség települési támogatás keretében lakhatási támogatás igénylésére, melyet valószínűleg kb. 47 háztartás fog igényelni. A helyi rendelet-tervezet támogatását figyelembe véve (egy főre jutó havi jövedelem) a 47 háztartásból:

- 28 háztartás részesül 6000 Ft összegű támogatásban = 168.000 Ft
 - 5 háztartás részesül 5000 Ft összegű támogatásban = 25.000 Ft
 - 4 háztartás részesül 4000 Ft összegű támogatásban = 16.000 Ft
 - 10 háztartás részesül 3000 Ft összegű támogatásban = 30.000 Ft
- Összesen: 239.000 Ft

A **2015. április havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. május hónapban történik: Mivel március 31.-el 12 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 146 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 709.800 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 70.980 Ft

Lakhatási támogatás: 239.000 Ft + 12 háztartás támogatása (ebből 6 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 2 háztartás 5.000 Ft összegű támogatásban, 1 háztartás 4.000 Ft összegű támogatásban és 3 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 59.000 Ft) = 298.000 Ft

A **2015. május havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. június hónapban történik: Mivel április 30.-al 12 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 134 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 657.900 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 65.790 Ft

Lakhatási támogatás: 298.000 Ft + 12 háztartás támogatása (ebből 7 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 2 háztartás 4.000 Ft összegű támogatásban és 3 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 56.000 Ft) = 354.000 Ft

A **2015. június havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. július hónapban történik: Mivel május 31.-el 11 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 123 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 603.700 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 60.370 Ft

Lakhatási támogatás: 354.000 Ft + 11 háztartás támogatása (ebből 6 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 2 háztartás 5.000 Ft összegű támogatásban és 3 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 55.000 Ft) = 409.000 Ft

A **2015. július havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. augusztus hónapban történik: Mivel június 30.-al 15 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 108 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 520.900 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 52.090 Ft

Lakhatási támogatás: 409.000 Ft + 15 háztartás támogatása (ebből 10 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 1 háztartás 5.000 Ft összegű támogatásban és 4 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 77.000 Ft) = 486.000 Ft

A **2015. augusztus havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. szeptember hónapban történik: Mivel július 31.-el 13 háztartás normatív lakásfenntartási

támogatása jár le, ezért (kb.) 95 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 452.100 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 45.210 Ft

Lakhatási támogatás: 486.000 Ft + 13 háztartás támogatása (ebből 7 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 2 háztartás 5.000 Ft összegű támogatásban és 4 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 64.000 Ft) = 550.000 Ft

A **2015. szeptember havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. október hónapban történik: Mivel augusztus 31.-el 27 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 68 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 310.700 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 31.070 Ft

Lakhatási támogatás: 550.000 Ft + 27 háztartás támogatása (ebből 16 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 6 háztartás 4.000 Ft összegű támogatásban és 5 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 135.000 Ft) = 685.000 Ft

A **2015. október havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. november hónapban történik: Mivel szeptember 30.-al 26 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 42 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 178.600 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 17.860 Ft

Lakhatási támogatás: 685.000 Ft + 26 háztartás támogatása (ebből 13 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 1 háztartás 4.000 Ft összegű támogatásban és 12 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 118.000 Ft) = 803.000 Ft

A **2015. november havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2015. december hónapban történik: Mivel október 31.-al 19 háztartás normatív lakásfenntartási támogatása jár le, ezért (kb.) 23 háztartás lakásfenntartási támogatása kerül kifizetésre 96.500 Ft összegben, az önkormányzatot terhelő önerő (10 %): 9.650 Ft

Lakhatási támogatás: 803.000 Ft + 19 háztartás támogatása (ebből 10 háztartás részesül 6.000 Ft összegű támogatásban, 5 háztartás 5.000 Ft összegű támogatásban és 4 háztartás 3.000 Ft összegű támogatásban az egy főre jutó jövedelem alapján = 97.000 Ft) = 900.000 Ft

A **2015. december havi** normatív lakásfenntartási támogatás kifizetése és igénylése 2016. január hónapban történik, tehát ezzel a 2015. évi költségvetésben nem kell számolnunk.

Lakhatási támogatás 2015. évi összege: 4.724.000 Ft

10. Települési ápolási támogatás 6 fő x 9 hó x 20.000 Ft = **1.080.000 Ft**

11. Temetési kölcsön: 2014. évi teljesítés alapján meghatározott összeg **1.500.000 Ft**

12. Gazdálkodást segítő támogatás: 2014. évi teljesítés alapján meghatározott összeg **800.000 Ft**

13. Köztemetés: 2014. évi teljesítés alapján meghatározott összeg **1.500.000 Ft**

14. Bursa Hungarica támogatás: **180.000 Ft**

15. Saját hatáskörben megállapított juttatás (ingyenes étkezés biztosítása): **7.000.000 Ft**

16. Szociális célú tűzifa támogatáshoz kapcsolódó szállítási költség: 600.000 Ft

Összesen: 24.329.000 Ft

Az önkormányzati rendeletben meghatározott támogatási formákra tervezett kiadások „óvatosan” tervezett kiadások. Az önkormányzat felelőssége – a törvény által biztosított lehetőség következtében – nagyon nagy. A 2015-ös év próbának is tekinthető az egyes önkormányzat által biztosított támogatások tekintetében. Célszerű lesz a féléves teljesítések áttekintése, és a teljesítésekhez képest előirányzatok módosítása, illetve növelése a szükséges területeken. A bevétel és a tervezett kiadások közötti különbség: 2.572.000 Ft, melyet teljes egészében szociális feladatok ellátására kell költenie az önkormányzatnak. Több támogatási forma esetében (pl. települési ápolási díj) nem tudjuk előre a jogosultak létszámát, amely befolyásoló tényező.

b) környezeti és egészségi következmények:

- A szociális ellátások segítik a környezeti és a lakosság egészségügyi állapotának stabilizálását.

c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

- A hivatalnak el kell látnia a szociális ellátásokkal kapcsolati adminisztrációs, döntés előkészítési, valamint folyósítási feladatokat, amelyek azonban korábban is ellátott feladatok voltak, további jelentős terhet nem jelentenek. A igénylőlapok esetében igyekeztünk a legegyszerűbb formát kidolgozni a többféle települési támogatásra vonatkozólag.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

- A rendelet megalkotása - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdése, valamint a 134/E. §-a alapján – kötelező.
- A rendelet elmaradásának következménye a jogszabály alkotás elmulasztása miatti törvényességi észrevétel lehet.

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

- a személyi feltétel: rendelkezésre áll.
- szervezeti feltétel: rendelkezésre áll.
- tárgyi feltétel: rendelkezésre áll.
- pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll.

Javasolom a mellékelt betervezett rendelet-tervezet elfogadását.

Segesd, 2015. január 30.

Péntek László
polgármester